

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОКИНЕРСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
улица Советская, д.10, с.Новый Кинер,
Арский муниципальный район, 422031
Тел.,факс (84366)9-12-65, (84366)9-12-68, 9-12-60. E-mail: Nkin.Ars@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЕНӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Совет урамы, 10 нчे йорт, Яңа Кенәр авылы,
Арча муниципаль районы, 422031

Тел.,факс (84366)9-12-65, (84366)9-12-68, 9-12-60. E-mail: Nkin.Ars@tatar.ru

КАРАР

« 14 » апрель 2022 ел

№ 12

Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эш тәртибен һәм жирләү уриннарын карап тоту кагыйдәләрен раслау түрүнда

Арча районы прокуратурасы курсәтмәсе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» Федераль закон, «Жирләү һәм жирләү эше түрүнда» Федераль закон, Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы З номерлы карары белән расланган "Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы суга һәм халыкны эчәргә яраклы су белән тәэммин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануға, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) ҹаралар оештыру һәм үткәругә карата санитар-эпидемиологик таләпләр" СанПиН 2.1.3684-21 һәм санитар нормалар нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә жәмәгать зиратларының эш тәртибен расларга (1нче күшымта).
2. Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә жирләү уриннарын карап тоту кагыйдәләрен расларга (2 нче күшымта).
3. Өлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://atsk.tatarstan.ru>) һәм Яңа Кенәр авыл жирлекенең мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
- 4.Өлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Яңа Кенәр авыл жирлеге башлыгы

Ә.Ә.Гайфуллин

Арча муниципаль районы
Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә
башкарма комитетының
14 апрель 2022 ел, N 12
каарына 1 нче күшымта

**Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территорииясендә
жәмәгать зиратларының эш тәртибе**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Жәмәгать зиратларының эш тәртибе (алга таба - Тәртип) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендеге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләндө. «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек территориясендә аның вафатыннан соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алыш, әлеге Кагыйдәләр нигезендә мәетне (жәсәден) күмү өчен бушлай жир кишәрлеге бирү гарантияләнә.

1.2. Гражданнар жирләүне мәстәкйиль рәвештә оештыралар, ул турыда Яңа Кенәр авыл жирлеге башкарма комитетына хәбәр итәләр.

1.3. Зиратны карап тоту, төзекләндерү һәм реконструкцияләү эшләрен Яңа Кенәр авыл жирлеге башкарма комитеты башкара.

2. Жирләү тәртибе

2.1. Жирләү - кеше үлгәннән соң гәүдәсен (жәсәден) жиргә күмү буенча аның ихтыяр белдерүен исәпкә алыш һәм санитария таләпләренә һәм башка таләпләргә каршы килми торган гореф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендәге йола чаралары.

2.2. Үлгән (вафат булган) кешене авыл жирлеге территорииясендә жәмәгать зиратларында күмү түбәндәге жәмәгать зиратларында башкарыла:

- Яңа Кенәр авылы (мөселман);
- Яңа Ашият авылы (мөселман);
- Сөрдө авылы (мөселман);
- Тубән Оры авылы (мөселман);
- Кзыл-Яр авылы (мөселман);
- Югары Оры авылы (мөселман);
- Шурабаш авылы (мөселман);
- Яңа Сәрдә авылы (мөселман);
- Шура авылы (мөселман);
- Байкал авылы (мөселман).
- Шурабаш авылы (православ).

2.3.Мәрхүмне жирләу бу эшне үз өстенә алган зат тарафыннан паспортын яисә шәхесен таныкый торған башка документны күрсәтеп, ЗАГС органнары биргән үлем турында таныклық нигезендә башкарыла.

2.4.Жәмәгать зиратларында жирләу дин, хәрби, башка гореф-гадәтләрне, гореф-гадәтләрне исәпкә алып башкарылырга мөмкин. Жәмәгать зиратларда ялғыз, тугандаш жирләу өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналары)

каралган. Жирләүнен башка төрләре каралмаган.

2.5.Мәрхүмне жирләу өчен жәмәгать зиратлары территорияләрендә бушлай бирелә торған жир кишәрлеге күләме жирле үзидарә органы тарафыннан вафат булган затның ирен (хатынын) яки янын туганын әлеге кишәрлектә жирләүгә гарантия бирә торған итеп билгеләнә.

2.6.Мәетне жирләу өчен бушлай бирелә торған жир кишәрлеге күләме:

Күмү төре	Озынлығы, м	Киңлеге, м	Мәйданы, кв. м
Ялғыз кабер	3,5	2,0	7,0
Туганнар каберлеге	3,5	4,0	14,0
Көл салынган урнаны күмү өчен	0,8	1,1	0,88
Гайлә каберлекләре	3,5	8,0	28,0

Ялғыз каберлекләр-ялғыз гражданинарны, аларны күмгәндә хатыны (ире), якыннары (балалары, эти-әниләре, уллыкка алынган балалары, бертуғаннары, оныклары, әби-бабалары), башка туганнары, үлгән (вафат булган) затның законлы вәкилләре яисә үлгән (вафат булган) кешене жирләүне үз өстенә алган башка затлар (алга таба - - жирләу бурычын үз өстенә алган зат) туганнар яки гайлә каберлеге булдыру турында хәбәр итмәгән гражданинарны, шулай ук шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән яки туганнары булмаган гражданинарны, яки алар тарафыннан мәрхәмне жирләу мөмкинлеге булмаган затларны күмү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә түләүсез бирелә торған жирләу урыннары.

Туганнар каберлеге -шул ук урында мәрхүмнен хатынын (ирен) яки янын туганын күмүнен гарантияли торған мәрхүмне жирләу өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торған жирләу урыннары Туганнар каберлеге урыннары мәетне жирләгендә, ягъни туганнар каберлеге өчен урын бирү турында гариза белән Башкарма комитетка мөрәжәгать иткән көнне бирелә.

Гайлә (ыруг) каберлеге - өч һәм аннан да күбрәк үлгән туганнарны жирләу урыннары.

2.7. Каберләр арасы озын яктан 1 метрдан, кыска яктан - 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Кабернең озынлыгы - 2,0 м, киңлеге - 1,0 м, тирәнлөгө - 1,5 м булырга тиеш. Үлгән балаларны күмгәндә каберләрнең зурлыгы тиешенчә киметелергә мөмкин.

3. Кабер өсте корылмаларын урнаштыру һәм аларны қарап тоту

3.1. Зиратта кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) һәм чардуганнарны урнаштыру бирелгән урыннар чикләрендә генә рөхсәт ителә. Куела торган кабер ташлары һәм чардуганнарың каберлек читенән күрше каберлекләр өстенә чыгып торган урыннары булырга тиеш түгел. Кабер өстендәге ташның биеклеге 2 метрдан, чардуганныкы 1 метрдан артмаска тиеш.

3.2. Кабер өстендәге һәйкәлләр (кабер ташлары) бу урында чыннан да күмелгән затлар турындағы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

3.3. Кабер өстендәге корылмалардан (кабер ташларыннан) һәм чардуганнардан файдалану срокы чикләнми, моңа кешеләрнең сәламәтлекенә, күрше жирләү урыннарың сакланышын тәэмин итүгә куркыныч яный торан тузган объектлар керми.

3.4. Кабер өсте корылмалары төзелеш нормаларының һәм кагыйдәләренең тиешле таләпләрен үтәп урнаштырыла.

3.5. Гражданнар (оешмалар) куйган кабер ташлары (һәйкәлләр, чечәклекләр h.b.) аларның милке булып тора.

3.6. Авыл жирлеге башкарма комитеты кабер өсте корылмалары өчен матди жаваплылык тотмый.

3.7. Кабер өсте корылмалары, каберлекне қарап тоту һәм жирләү турында белешмәләр булмаганда, каберлек законда билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип танылырга мөмкин.

4. Зират эше кагыйдәләре

4.1. Зират көн саен килеп йөрү өчен ачык.

4.2. Зиратта жирләү эшләре көн саен 10.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

4.3. Зират территориясендә килучеләр жәмәгать тәртибен һәм тынышкыны сакларга тиеш.

4.4. Зиратка килучеләр түбәндәге хокукларга ия:

- әлеге тәртип нигезендә таш һәм чардуган куярга;
- кабер өстенә чечәкләр утыртырга;
- гамәлдәге законнарда каралган башка хокукларга.

4.5.Зират территориясендэ килүчелэргэ түбэндэгелэр тыела:

- авыл жирлеге башкарма комитетына гражданлык хэле актларын рэсмилэштерү органнары тарафыннан бирелгэн үлем турында таныклык яисэ медицина учреждениесе тарафыннан бирелгэн билгелэнгэн формадагы документны күрсэтийн генэ күмүне үз белдеге белэн башкарырга;
- зиратта ташларны, жиһазларны бозарга, территорияне чүплэргэ;
- яшел утыртмаларны кисэргэ, чечэклэрне өзэргэ, такыяларны жыярга;
- этлэр йөртөргэ, йорт хайваннарын көтөргэ, кош-корт тотарга, жилэкжимеш, гөмбэ жыярга;
- грунт казырга һэм төзелеш материаллары запасларын калдырырга;
- жирлэү очен бирелгэн жирлэдэн тыш, үз белдеге белэн жирлэү рөхсөт ителми. Мондый гамэллэр кылган затларга эйлэнэ-тирэ мохиткэ зыян китерэ торган гамэллэр очен гамэлдэгэ законнаар чаралары кулланыла;
- зират территориясенең жэмэгать тэрийн һэм чистальгын боза торган башка гамэллэр башкарырга.

4.6.Элэгэ Тэргийнэ бозган очен гаепле затлар гамэлдэгэ законнаар нигезендэ жаваплы булагар

Арча муниципаль районы
Яңа Кенәр авыл жирлеге
башкарма комитетының
14 апрель 2022 ел, N 12
каарына 2 нче күшымта

**Арча муниципаль районы Яңа Кенәр авыл жирлеге территориясендә
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре**

Әлеге жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) 2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә авыл жирлекендә жирләү урыннарын тиешенчә саклауны тәэмин итү, зиратларны карап тоту буенча санитария һәм экология таләпләрен үтәү максатыннан эшләнде.

1. Зират кишәрлекен һәм территориясен урнаштыруга таләпләр

1.1 Зират территориясе, жирләү ысулының нинди булуына карамастан, түбәндәгө функциональ зоналарга бүленә:

- көрү;
- жирләү;
- зират периметры буйлап саклагыч (яшел) зона.

1.2 Жирләү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялғыз кабер, туганинан каберлеке, гайлә каберлеке һәм мемориаль корылмалар өчен урыннар, шулай ук шәхесләре ачыкланмаган мәрхүмнәрне жирләү өчен урыннар карала.

2. Жирләү урыннарын жиһазлау һәм яшелләндерү

2.1. Жирләү урыннарын яшелләндерү һәм төзекләндерү гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә башкарылырга тиеш.

2.2. Жирләү урыннарын төзекләндерү, грунт эшләре булган агачларны, қуакларны һәм үсемлекләрне максималь саклап калу юлы белән башкарылырга тиеш.

3. Жирләү урынын карап тоту

3.1. Авыл жирлеге территорииясендэ жирлэү урыннарын (зиратларны) карап тоту авыл жирлеге башкарма комитетына йөклэнэ.

3.2. Авыл жирлеге башкарма комитеты түбэндэгелэрне тээмин итэргэтиш:

- жирлэү өчен жир кишрлеген бүлэп биরуунэц билгелэнгэн нормасын үтэү;
- инженерлык жиһазларының, коймаларның, юлларның, зиратларның төзек хэлдэх тотылуы һәм аларны ремонтлау;
- зират территорииясен яшеллэндерүү, яшел үсентелэрне карау һәм яңарту;
- зират территорииясен системалы жыештыру һәм чүп-чарны вакытында чыгару;
- янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтэү;
- санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен үтэү;
- чүп-чар жыю өчен контейнер мәйданчыкларын төзеклэндерүү;

4. Жирлэү урыннарына күзәтчелек итү һәм элеге Тәртип кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

4.1. Элеге Кагыйдәләрнең үтәлешен тикшереп торуны түбэндэгелэр гамәлгә ашира:

- авыл жирлеге башкарма комитеты;
- гамәлдәге Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда башка хезмәтләр.

4.2. Элеге Кагыйдәләрне бозуда, шулай ук кабердэгэ предметларны (табут) һәм ритуаль атрибуларны урлауда гаепле затлар Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә жаваплылыкка тартылалар.